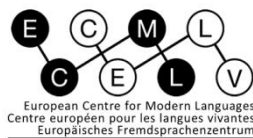

Ziua Europeană a Limbilor 26 Septembrie

Intrarea într-o eră poliglotă

Este mai ușor să nu ne gândim că învățăm mai multe limbi diferite, scrie Neil Madden.

Dacă cineva v-ar spune “flisni me mua”, ați ști ce vrea să spună, chiar și ce limbă vorbește? Cu cele 225 de limbi autohtone, Europa are un patrimoniu lingvistic bogat și variat; este un fapt de care ne putem bucura. Cu toate acestea, în ce măsură Europeanii învață limbile vecinilor lor apropiați (sau îndepărtați)? Mulți Europeni cred că este normal să trăiești într-un mediu monolingv. Și totuși, jumătate, dacă nu chiar două treimi din populația mondială este bilingvă, într-o anumită măsură, și un număr important de bărbați și de femei este “plurilingv”; adică posedă o anumită competență într-o serie de limbi (citit, și/sau înțeles, și/sau vorbit etc).

Plurilingvismul reprezintă, deci, mai mult o normă decât monolingvism. Milioane de oameni cred că nu cunosc alte limbi în afară de limba lor maternă. Totuși, sunt numeroși cei care posedă cel puțin rudimente dintr-o altă limbă. Cu toate acestea, ei au mai mult decât oricând ocazia să învețe o nouă limbă. Pentru a pune accentul pe interesul de a învăța limbi străine, Consiliul Europei a instituit o Zi Europeană a Limbilor (ZEL) care este celebrată în fiecare an în data de 26 septembrie. Ziua are ca scop încurajarea “plurilingvismului”. Această stare de lucruri nu este nici nouă, nici dificil de înțeles. Face parte din viața curentă a numeroaselor popoare din Africa și din Asia și este regulă în multe regiuni din Europa, în special Benelux și Scandinavia, dar și de jur împrejurul Mării Mediterane. Acest lucru nu înseamnă că trebuie să ne imaginăm ca obiectiv atingerea unui nivel apropiat de al limbii lor materne. Înseamnă să poți să comunici și să fii înțeles în funcție de nevoile și de exigențele proprii. Generalizarea limbii engleze la scară internațională pare irezistibilă. Studiile arată că dobândirea unui anumit nivel al limbii engleze este prioritar pentru majoritatea celor care învață limbi străine (după Eurobarometru, o persoană din trei afirmă că știe să vorbească limba engleză).

Totuși, o dată ce acest nivel este atins, nu există motiv să ne oprim cu studiul limbii engleze. Multe alte limbi sunt instrumente la fel de utile pentru a profita la maximum de viață, fie că este vorba de contextul profesional, fie de cel privat. Una din ironiile globalizării este aceea că valoarea limbii engleze ar putea fi diminuată. Pe măsură ce oamenii vor stăpâni mai bine ceea ce se poate considera astăzi ca lingua franca, ceea ce va face diferența pe viitor, este capacitatea de a vorbi alte limbi. Pe piața muncii și în domeniul învățământului, anglofonii vor fi în concurență cu candidații care cunosc limba engleză pe lângă limba lor maternă și, din ce în ce mai des, cu cei care au o anumită cunoaștere a unei a treia, chiar și a unei a patra limbi. Și competențele lingvistice aduc mult mai mult decât simple avantaje economice. Ele ne încurajează să ne deschidem mai mult către ceilalți, către cultura și atitudinile lor, și să facă dovadă de o suplețe mentală mai mare, permițându-ne să evoluăm în diferite sisteme de reprezentare și în funcție de viziuni despre lume diferite. Nu trebuie să subestimăm interesul învățării limbilor, căci acest lucru ne permite să înțelegem mai bine locuitorii, cultura și tradițiile altor țări. Oamenii care pot cu ușurință să comunice cu reprezentanții altor culturi au tendința să fie mai toleranți. Nu trebuie să uităm faptul că, necunoscând decât o limbă străină, depindem de competența lingvistică - și de bună voință - altcuiva. Să înveți să utilizezi o altă limbă

Ziua Europeană a Limbilor 26 Septembrie

Înseamnă mult mai mult decât să dobândești o competență utilă, acest lucru reflectă o atitudine, respectul identității și culturii celuilalt și o anumită toleranță față de diversitate.

Consiliul Europei a fost primul care a lansat un program pentru a permite oamenilor să aprecieze nivelul lor de competență într-o limbă străină. Proiectul "Portofoliul european al limbilor" vizează motivarea elevilor, recunoscând eforturile pe care le depun pentru a-și extinde și diversifica competențele lingvistice la toate nivelurile; și, de asemenea, vizează să le permită dispunerea nivelului de competențe dobândite care poate să le fie de folos, de exemplu, atunci când trec la un nivel superior de învățare sau atunci când caută un loc de muncă în țara lor sau în străinătate. Grație unui sistem de grile, cei care învață o limbă pot să-și evalueze aptitudinile – înțelegere, lectură, exprimare orală și scrisă - și să se situeze într-unul din cele șase niveluri europene. Aceste standarde au fost adoptate de către principalele organisme de abilitare din Europa (și de pe alte continente), de către multe state membre și de către Uniunea Europeană, în special, în cadrul dispozitivului Europass, sistem conceput pentru a reda aptitudinile personale într-un mod mai transparent și cu mai mare ușurință de a fi comparabile dintr-un stat membru în altul. Una din marile axe ale Zilei Europene a Limbilor este să întărească idea că studiul limbilor este un proces de învățare pe tot parcursul vieții. Mulți adulți cred că, întrucât au pierdut (chiar neglijat) ocazia de a învăța o nouă limbă pe parcursul școlarității, este prea târziu să reînceapă acest proces. Nu este cazul. În toată Europa, clase, programe și tehnici (de la cărți până la CD-ROM) sunt disponibile pentru a îmbunătăți capacitățile lingvistice. Ceea ce lipsește adesea este motivația personală pentru a depăși "factorul de inhibiție în fața limbii". Sunt numeroși cei care își dobândesc competențele lingvistice după ce au părăsit școala sau universitatea. Nu este nimic surprinzător în aceasta; învățarea limbilor la școală este adesea considerată mai degrabă ca o obligație, decât ca o ocazie. Doar când începem să explorăm lumea vastă, pentru muncă sau pentru timpul liber, ne dăm seama de interesul celorlalte limbi. Dacă acest lucru poate să vă încurajeze, să știți că, cu cât învățați mai multe limbi, cu atât este mai ușor. După ce ați trecut de primul obstacol, este suficient să încercați a învăța maghiara sau cantoneza, de exemplu.

Pentru a vă dezvolta competențele lingvistice și a ști mai multe despre Ziua Europeană a Limbilor, iată câteva site-uri utile:

<http://www.coe.int/edl> - site dedicat Zilei Europene a Limbilor; include un calendar al evenimentelor în care le veți putea înregistra pe cele pe care le veți organiza, și totodată, diverse sugestii și informații;

<http://www.coe.int/lang> - Departamentul Politicilor lingvistice ale Consiliului Europei, Strasbourg;

<http://www.coe.int/portfolio> - Portofoliul european al limbilor;

<http://www.ecml.at> - Centrul European al Limbilor Moderne (Graz, Austria);

<http://www.europass.cedefop.eu.int> – Europass al Uniunii Europene;

<http://www.coe.int/minlang> - Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare.

De fapt, răspunsul la întrebarea de la început este "Vorbește-mi", în albaneză.

Neil Madden, ziarist independent, Strasbourg.